

International Award

Met het programma van de *International Award for Young People* gaan jongeren vanaf veertien jaar een persoonlijke uitdaging aan op vier verschillende terreinen. Een school voor vmbo-gt, een school voor havo/vwo en een jonge ervaringsdeskundige vertellen over de meerwaarde van de Award voor de ontwikkeling van leerlingen.

door Emmy Viezee-Fock

The International Award for Young People is een internationaal programma voor jonge mensen van 14 tot 25 jaar. Het programma biedt jongeren de gelegenheid hun mogelijkheden te verkennen en maatschappelijke betrokkenheid en individuele talenten te ontwikkelen. Het programma stimuleert hen met anderen samen te werken en uitdagingen aan te gaan. De deelnemers kunnen Awards behalen op drie niveaus: bij 14 jaar mag je starten met Brons, dat zijn doorgaans leerlingen uit derde klassen, bij 15 jaar met Zilver en bij 16 jaar met Goud. Een zestienjarige kan ook direct met Goud beginnen. Jongeren zijn vrij in de vervolgstappen die ze zetten. In tijd vraagt het programma minimaal een of twee uur per week gedurende respectievelijk zes, twaalf en achttien maanden.

Binnen het project wordt van iedere deelnemer inspanningen verwacht op vier terreinen. De deelnemer kiest, in overleg met een begeleider, zijn/haar doelen op het gebied van:

Maatschappelijke betrokkenheid

Deelnemers zetten zich in voor de samenleving door anderen te helpen, bijvoorbeeld in een opvangcentrum, een bejaardentehuis of door meedoen aan een milieuproject of het trainen van een jeugdelftal.

Individueel talent

De deelnemer verruimt zijn horizon op het gebied van bijvoorbeeld muziek, dans, beeldende kunst of een bepaalde vaardigheid.

Sport

De deelnemer stelt zichzelf op het gebied van de sport (evt. een sport die hij al beoefent) een uitdaging.

Expeditie/exploratie

Deelnemers maken een zelf geplande expeditie met een team.

Het Jan van Brabant College in Helmond, een school voor vmbo-gt, heeft sinds 2000 ervaring met de Award. Aanvankelijk was de landelijke organisatie van de *International Award for Young People* bang dat het programma wat hoog gegrepen zou zijn voor vmbo-leerlingen, vertelt Dick Seijkens de coördinator van het programma in Helmond. Het tegendeel was waar: 'Onze leerlingen blijken zeker zo mondig en zelfstandig te kunnen zijn als die van havo of vwo.'

Enorme boost voor leerlingen

'Het programma voor een Award geeft de ontwikkeling van een kind een enorme boost', is de ervaring van Seijkens. 'Het zegt iets over een kind als hij de uitdaging aangaat en doorzet. ROC's hier in de buurt zijn zelfs zo gecharmeerd van het programma dat een leerling met een Award in de portfolio geen intakegesprek meer hoeft te voeren.'

Aan het begin van de derde klas worden leerlingen uitgenodigd om een sollicitatiebrief te schrijven voor deelname aan het vrijwillige programma van de Award. Seijkens: 'Wij willen dat de leerlingen er iets voor doen en dat het geen kwestie is van "ik ga wel met een vriendje mee."

'Dit jaar doen weer veertig leerlingen mee met de Award en tien docenten begeleiden hen. Elke week spreken wij met iedere leerling vijf of tien minuten door hoe de stand van zaken is en een begeleider bezoekt tijdens het programma een van de drie individuele onderdelen waarin de leerling zichzelf ontwikkelt. Verder zijn wij betrokken bij de expeditie van de leerlingen. Vanuit de school hebben wij daarvoor een aantal uren beschikbaar gekregen.'

Steun door de school

De leerlingen hebben in de loop van de jaren verschillende talenten laten zien, van meisjes die galajurken ontwierpen tot een jongen die een handicap bij golf behaalde. Seijkens: 'Het onderdeel Maatschappelijke betrokkenheid trekt de leerlingen aanvankelijk het minste, terwijl dat juist het onderdeel is waar ze na afloop vaak nog als vrijwilliger mee doorgaan.'

verandert leerlingen

Ook voor leerlingen met een stoornis in het autistisch spectrum blijkt het programma goed te werken: 'Wij hebben een aantal van die leerlingen bij elkaar gezet en ze komen tot geweldige prestaties. Het is fantastisch om te zien dat juist zo'n leerling een korte presentatie op het podium geeft.'

In principe moeten de leerlingen zelf een expeditie organiseren, maar om het overzicht te bewaren organiseert de school voor de bronzen Awards een expeditie naar de Ardennen en voor de zilveren een expeditie naar Wales. De school stelde ook materialen beschikbaar als tenten en rugzakken, maar vervangt die nu niet meer. Leerlingen moeten daar in toenemende mate zelf voor gaan zorgen.

Financiën geen knelpunt

Het Jan van Brabant College vindt het programma zo belangrijk, dat iedere leerling mee moet kunnen doen. Seijkens: 'Als het financieel niet lukt, kan de school ondersteuning bieden. Leerlingen moeten dan zeventig procent van de uitdaging zelf betalen en de school draagt dertig procent bij met een maximum van € 150. In de praktijk maken echter weinig leerlingen gebruik van deze regeling. Vaak

Geen intakegesprek op ROC met Award in portfolio

Nelleke de Kruijk, bestuurslid van the International Award for Young People, tijdens de uitreiking van bronzen en zilveren awards aan leerlingen van het Jan van Brabant College afgelopen november.

hebben leerlingen zo'n goede babbel dat ze voor een sport of cursus korting krijgen of zelfs gratis mee mogen doen.' Knelpunt bij veel scholen is de bemensing van de begeleiding, die vaak op één begeleider neerkomt. In Helmond hebben in totaal zeventien docenten de cursus gevolgd om het programma te begeleiden. Tien daarvan zijn nog steeds actief. Seijkens: 'Het is een mooi programma dat tijd kost. Het geeft echter veel positieve energie aan alle betrokkenen.'

Aansluiting op excellentie-programma's

Het Hervormd Lyceum Zuid is vorig jaar gestart met het programma van de Award. 'Hiermee kunnen wij onze leerlingen iets extra's bieden buiten de school dat past in onze excellentie-programma's', vertelt Lynn Buikema, coördina-

Van uitdenken tot concreet maken was een leerproces

tor van het programma, 'het sluit bovendien aan op onze internationale programma's. Het behalen van een Award biedt leerlingen een levenslange meerwaarde, zeker wanneer ze in het buitenland gaan studeren. In Engeland zijn er universiteiten die een Award min of meer als eis stellen.' De eerste ervaringen zijn positief. Buikema: 'Een aantal leerlingen is nog na het programma doorgegaan met een van de activiteiten. Zo traint een jongen nog steeds een

In het Verenigd Koninkrijk is The Duke of Edinburgh Award een bekend begrip en een eis voor sommige universiteiten. De Award werd in 1956 opgericht en Prins Philip, Hertog van Edinburgh was de eerste voorzitter. Het programma werd in steeds meer landen uitgevoerd onder de naam International Award for Young People. In Nederland gingen in 2000 twee Brabantse scholen van start met dertig deelnemers. Het programma werd vanuit deze twee scholen uitgerold naar Limburg en op dit moment is het Award-programma actief in vrijwel alle provincies.

meisjeselftal, en een meisje leest geregeld voor in een allochtoon gezin om hen de taal te leren. Omdat leerlingen zich drie maanden inzetten, bouwen ze een betere band op met instellingen dan tijdens de maatschappelijke stage die slechts een week duurt. Ook voor instellingen is het prettig dat zij voor een langere termijn op iemand kunnen rekenen.'

In Amsterdam gaan van de 35 leerlingen die vorig schooljaar in 3havo en 3vwo een bronzen Award haalden er dit jaar vijf door voor zilver. 'De leerlingen doen het programma naast hun reguliere schoolwerk en zeker voor havo-leerlingen die zich in de vierde klas voorbereiden op hun examen kan dat intensief zijn', verklaart Buikema het relatief kleine aantal deelnemers dat doorgaat voor de zilveren Award. Uit de derde klassen van dit jaar volgen 28 leerlingen het programma.

Leerlingen van het Jan van Brabantcollege presenteren hun individuele talent tijdens de uitreiking van de Awards.

Zelf keuzes leren bepalen

'Door deel te nemen aan de Award word je gedwongen om dingen te doen, die buiten je comfort-zone liggen', zegt Sophie Kerstens (22), 'Daardoor verander je zelf enorm, zonder dat je persoonlijkheid verandert. Je leert dat je zelf je keuzes bepaalt. Door over grenzen heen te gaan, ervaar je dat je meer kunt dan je denkt en dat je met een groep alles kunt. Als je tijdens de expeditie moe bent, moedigt de groep je aan om door te zetten.'

Sophie volgde acht jaar geleden in 3vwo van het Zwijsen College in Veghel het programma voor brons. Daarna volgden zilver en goud. Nu is zij Junior Board member van de Nederlandse tak van de Award en werkt ze mee aan het onderhouden van het netwerk van oud-deelnemers.

Zelfde middelen, verschillende doelen

'Met dezelfde middelen bereiken verschillende mensen verschillende doelen. Het werkt goed voor mensen met minder kansen, maar juist ook voor mensen uit het vwo, voor wie alles altijd vanzelf lijkt te gaan. Zij ervaren in het programma hoe het is om tegen grenzen aan te lopen.'

De gesprekken met terminaal zieke mensen tijdens het programma voor haar gouden Award, noemt Sophie haar meest bijzondere ervaringen: 'Het was heel speciaal om als 16, 17-jarige de kans te hebben met deze mensen over hun leven te spreken.' Haar leukste ervaring was ook tijdens het gouden programma: 'Ik was eigenlijk wat verlegen', zegt een nu vlot vertellende Sophie, 'maar ik had mij toch aangemeld voor een Frans theaterfestival. Toen we tijdens de uitvoering het applaus in ontvangst namen, had ik echt het gevoel "zo dat heb ik gepresteerd."'

Spring in het diepe

'Instellingen vinden het wel eens te veel administratief werk om een jongere aan te nemen als vrijwilliger of ze twijfelen of een jongere het werk wel aan kan', noemt Sophie als hobbel, 'maar ook dat is een onderdeel van de uitdaging.'

'Zet de stap. Spring in het diepe', is haar advies aan twijfelaars, 'door een kleine stap te zetten kom je tot grote dingen. Je kunt het net zo duur maken als je zelf wilt. Je hoeft voor een expeditie helemaal niet ver weg te gaan. Ik ben zelf voor mijn gouden expeditie op de fiets door België en Duitsland gegaan.'

Meer info over de Award:
<http://Awardnl.wordpress.com/>

*Junior Boardmember Sophie Kerstens:
'Je kunt meer dan je denkt en met
een groep kun je alles.'*

Opstartfase knelpunt

De opstartfase bleek voor de leerlingen en daarmee ook voor de vijf begeleiders een knelpunt te zijn. Buikema: 'Van uitdenken tot concreet maken was het grootste leerproces. Daar hadden we niet zo over nagedacht. Wij hadden verwacht dat er tijdens het programma afhakers zouden zijn. Dat was niet het geval. We merkten dat we bij programma's die we binnen de school organiseren de leerlingen toch veel meer vanuit een lessituatie begeleiden. Voor de Award moeten ze alles zelf uitvoeren: hun eigen ideeën ontwikkelen, doelstellingen zetten en bekijken wat realistisch is. Een lastige opgave voor jongeren van die leeftijd. Voor de afsluitende expeditie moesten ze met elkaar samenwerken. Zo'n team bestaat dan niet uit de gebruikelijke vriendengroep en ook dat kan lastig zijn.'

Het financiële aspect was in Amsterdam geen probleem. Buikema: 'Aan het programma zijn nauwelijks kosten verbonden. De leerlingen betalen € 35 voor deelname. Voor ouders die dat eventueel niet kunnen bekostigen hebben wij een vangnet, maar op onze school maken leerlingen daar vrijwel geen gebruik van.'